

Робітничий Трибунал в Торонто Видав Свій Вирок Над Провідниками Комуністичної Партії Канади

ВИЗОВ РОБІТНИЧИМ МА-САМ КАНАДИ.

ТОРОНТО, Онт. — "Робітничий Трибунал" зложений з 12 робітників, що зіхалися до Торонто з цілої Канади і були присутні на розправі 9 комуністів та уважно слідували і перевіряли усі докази, видав заяву, в якій говорить, що "Робітничий Трибунал є зобов'язаний згідно з своєю клясою заявити, що засуджені робітники є невинні". "Ми вважаємо вирок суду", говориться в заяві, "за визов робітничим масам Канади. Проголошення комуністичної партії поза законом, є на нашу думку тільки початком дальших наступів на кожну частину робітничої класи".

Робітничий Трибунал апелює даліше в своїй заяві до всіх робітничих мас і до вільнодумуючих людей, щоби вони висловили свій протест, домагалися звільнення 8-ох засуджених робітників і скасування 98 секцій карного закону. Крім цієї декларації Робітничий Трибунал приготував брошуру про процес.

ЗАЯВА РОБІТНИЧОГО ТРИБУНАЛУ.

В п'ятницю, 13 листопада, засуджено на довгі роки гюрми Тима Бака, Тома Юена, М. Бруса, Саме Кара, Івана Бойчука, Матвія Поповича, А. Т. Гила і Т. Касіка після того, як попереднього вечора лава присяжних признала їх винними в приналежності до незаконної організації і в бунтівничій конспірації. Всіх тих, які не родилися в Канаді, чекає депортація по відсидженні кари. Михайла Голіського звільнено, бо не можна було доказати йому приналежності до комуністичної партії. Комуністична Партія Канади є зараз винята з-під закону, а наслідком 8-денної розправи знищено свободу слова, свободу преси, свободу зібрань і свободу організування.

Немає потреби розводитися на цім місці над оскарженнями проти засуджених. 98 секція кримінального закону є досить обширна, щоби дати нагоду прокураторії переслідувати з повною силою всяку робітничу організацію, яка виявляє найменшу боевість, або яку можна підозрівати, що вона є під впливом комуністичної партії.

ХАРАКТЕР СУДУ.

З самого початку судові напевнє надано характер "безсторонності", але в той же самий час робітникам заборонено вступ до судової сади і на кожному кроці можна було бачити сильну руку закону. Припустім, що судді присягні були вибрані "демократично", але

Деклярація Робітничого Трибуналу Про Вислід Суду Над Провідниками Комуністичної Партії в Торонто, Організованого Конференціями Оборончого Об'єднаного Фронту Цілої Канади

прокуратор має до розпорядження усі державні засоби і через увесь перебіг процесу може витворювати потрібну йому атмосферу. Прокуратор Норман Сомервил мав цілий загін помічників, включаючи "здібну" прислугу канадської поліції, яка грала на суді дуже велику роль, будучи свідками-шпонами проти робітників. Для обжалування робітників прокуратура виготовила поверх 100 залучників друкованого матеріалу, обнімаючого тисячі козлом, щоби в той спосіб доказати підсудним вину. Обороні дано зазедве два дні часу для перестудіювання тих важливих документів, а свідкам оборони не дано відповідної змоги висловити їх. Свідки прокураторії — це були люди життєво зацікавлені в тому, щоби довести засуду на робітників. Бо ж важко вимагати, щоби місцева поліція не ставилася до справи з упередженням. Шпіона Еселвайна, члена канадської королівської поліції, уряд тримав в укріттю до самого суду. Його докази були того роду, яких тільки й можна сподіватися з того жерела.

Прокуратура уживала найнижчого рода демагогії, щоби викликати в суді "червону істерію". Улюбленим закидом Сомервила було завжди "Москва диктує...". У своїх допитах він часами прибирав характер середньовічного інквізитора.

СУД ВИКЛЮЧИВ ПУБЛИКУ.

Перші три дні розправи відзначилися тим, що з судової сади виключено всіх тих, яких можна було підозрівати в дійсним зацікавленні розправою. Особливі старання підприємця було виключити з судової сади при кінці суду всіх тих, які знали були як такі, що прихильно ставилися до переконань підсудних. Через останніх 25 років не вживано так отворто міської поліції підчас розправи в повітовім суді.

ПІДСУДНІ.

Десять робітників, яких засуджено, виявили холоднокрівний і розважний підхід до всіх порушених питань і не дозволили спровокувати себе безустанними закидами прокураторії про "силу й насильство". Вони трималися непохитно в часі допитів й засуду. На ділі, вони були тими, що обвинувачували на суді. Помімо всіх спроб прокураторії не дати їм нагоди висловити своє становище, вони виступили об'єднано

й доказали, що це суджено капіталізм в-тій судовій сади. Капіталізм, заявили вони, не може обійцати нічого крім кризи й нужди. І власне ця криза капіталізму зробить владу трудящих необхідною. Це є нашим завданням, як комуністів, заявили обжаловані, підготувати робітників і фермерів до повалення капіталізму.

ПРОМОВИ ДО ЛАВИ ПРИСЯЖНИХ.

Тим Бак перший промовив до суддів присяжних. Через три години говорив він розважно, розкриваючи капіталістичну систему, оскаржуючи тих, що його оскаржували! Бак ясно доказував, що це представники "закону і порядку" вживають сили і насильства проти робітників. Він провів історичну аналіз філософії комунізму, яка заставити кожного існуючого чоловіка відкинути байку про "конспірацію". Час від часу судді перебували йому, а одного разу висловив нетерпеливу погрозу, що "я не хочу спинити тебе, або закликати поліцію, щоби вона тебе спинила, але твоя декларация не має нічого спільного із зінаннями". Між іншим Тим Бак сказав так:

"Ми стали комуністами, бо ми були робітниками в робітничому русі і той рус студіювали, а не тому, що ми є дурними, або тому, що ми є якимсь виродками".

"Я не вірю в насильство і ніхто з комуністів не вірить в нього; так само не вірю я в те, що будьяку систему може повалити одиниця. Таке повалення є вислідом історичної зміни. І хоч в історичних змінах траплялися випадки насильства, то це було наслідком боротьби упривілейованої класи за зримати своє упривілейоване становище".

"Ми твердимо, що все це питання про силу і насильство є тісно сполучене з розвитком дії історії в кожній країні світу, включаючи й Канаду. Я думаю, що ви зрозумієте, що саме і ця розправа є частиною того розвитку...".

"Є це дуже значуще, що членів політичного бюра і деяких, що не є його членами, що деякі членів Комуністичної Партії Канади не поставлено перед судом в 1921, 1925 або 1928 р.р., але аж в 1931 р."

"Час поставлено перед судом за те, що ми пропугували щось такого, чого ми ніколи не пропугували ані не вчили. Навіть, коли б ми хотіли пояснити, що ми не вчили ані не пропугуємо

того, то ми стрічаємося з тим, як неминучим фактом. "Ми знаємо, що насильство зближається і що воно зростає, як це тому 70 років Маркс міг передсказати, що наближається період великих тротів і централізації банків..."

"В загальному наше ставовище є, що комуністична партія і Комуністичний Інтернаціонал, як центр опору, є сьогодні на суді через загострення суперечностей в капіталізмі і через загострення нинішніх обставин..."

"І нинішнє обжалування є обжалуванням проти нас, як таких, що представляють комуністичну партію, бо коли нас признають винними як незаконне товариство на основі 98 секцій карного закону, то це не є малої ваги, бо щось подібного не сталося до цього часу в ніякій англійській країні, ані в ніякій іншій країні, де не скасовано парламентарного уряду. Одинокий вининок під цим зглядом становить Японія. Тому ми переконані, що судитися не нас, а комуністичну партію."

"Я тільки надіюсь, що остаточний вислід цього суду, без огляду на неганий вислід, буде таким самим вислідом, як був вислід спроби такі тут в Торонто в 1872 р. заборонити трейд-юніям організуватися, або як був вислід в 1906 р. заборонити організуватися Бритійській Партії Праці. Я сподіваюся, що ці спроби гнєт тільки збільшать здійснення потреби робітничих організацій. Коли це станеться, то цей суд послужить добрій цілі і піднесе комунізм до дискусій на розі вулиць до питання загального студіювання і до дискусій, що таке є комунізм і як його завести".

Після цього заговорив до суддів присяжних оборонець Гю Діон МекДоналд. Він обстоював, що комуністична партія йшла мирним шляхом помімо чисельних провокаційних обставин. Він доказував, що прокуратура зі всіма своїми видами не спромоглася на одиниць доказ, який би вказував, що обвинувачені поповнили будьяке насильство і що цей суд судить їх а не комуністичну партію. Комуністи були отверті в своїх активностях, вони ставили своїх кандидатів в часі виборів, опубліковували свої переконання, уряд мав постійні звіти про їх активності і помімо цього всегось кається суддіам присяжним, щоби їх засудили за приналежність до незаконного тіла і за бунтівничу конспірацію.

Після цього заговорив до суддів присяжних оборонець Гю Діон МекДоналд. Він обстоював, що комуністична партія йшла мирним шляхом помімо чисельних провокаційних обставин. Він доказував, що прокуратура зі всіма своїми видами не спромоглася на одиниць доказ, який би вказував, що обвинувачені поповнили будьяке насильство і що цей суд судить їх а не комуністичну партію. Комуністи були отверті в своїх активностях, вони ставили своїх кандидатів в часі виборів, опубліковували свої переконання, уряд мав постійні звіти про їх активності і помімо цього всегось кається суддіам присяжним, щоби їх засудили за приналежність до незаконного тіла і за бунтівничу конспірацію.

Менше як дві години часу заборудим присяжним зісти вечеру і вивести вирок "винні". Після цього судді проголосили, що видасть свій присуд на слідуючий день рано, а прокуратура заявила, що зробить внесок депортувати всіх тих засуджених, які підіагають до депортації і конфіскувати все

ПРОКУРАТУРА.

Сомервил говорив як людини, що має все по своїй стороні. Підготувану інституціями пануючої класи так звану публичну опінію, сенсаційні наголоски в пресі, обширні цитати, часто наведені із змісту в пресі й пояснені в потрібний йому спосіб. Сині й червоні уніформи робили його становище дуже безпечним. Його власне задоволення теперішнім ладом і свідомість того, що суд є його — його класи — спричинилися до його когутячої самопевності. Демагогічними закличками Сомервил розбуджував найнижчі упередження в суддів присяжних, пристрасно закликаючи обжалованим, що "вони говорять мовою Росії і уважають Рад. Союз своєю батьківщиною". Він вживав всіх випробованих засобів політичної пропаганди, щоб створити лічнову атмосферу. "Стояти напередодні роковин переміри, що пригладіють нам тіл, посвяти, які зроблено для врятування нашої держави й інституцій від ворогів наших... я не маю сумніву щодо відповіді, яку ви даєте сьогодні Москві..."

Судді Райт, в своїй промові до суддів присяжних, спинився на зінаннях свідків. Факт що комуністична партія свого часу працювала в підпіллі є добрим доказом, що ця організація є готова рішитися на всі кроки. Він вказав на значині 98 секцій карного закону. "Ні ви, ані я не маємо права рішати, чи ця секція є гостра або неумірювана", сказав він до суддів присяжних. Дві або більше особи можуть входити в бунтівничу конспірацію. Бунт складається або є розрахований на те, щоби заколотити державний спокій через створення злої волі, ненависти, незадоволення або зневаги до парламентарної конституції, або викликати злу волю між різними класами підданих короля, або заохочувати будьяку класу з підданих до ігнорування законів або до їх повалення, або до повалення будьякого акту насильства".

"ВИННІ".

Менше як дві години часу заборудим присяжним зісти вечеру і вивести вирок "винні". Після цього судді проголосили, що видасть свій присуд на слідуючий день рано, а прокуратура заявила, що зробить внесок депортувати всіх тих засуджених, які підіагають до депортації і конфіскувати все

маїно комуністичної партії. Судова сая представляла собою військний трибунал нібито тому, що після проголошення вироків мала в ній відбутися демонстрація. Слідуючого ранку судді видав свій присуд. На цьому місці цікаво буде навести буржуазну газету "Торонто Стар" про поведення судді Райта і про загальний перебіг суду: "Давно вже була поліція таке обережна в допитах тих осіб, що хотіли дїстатися до судової сади. На коридорах суду стояли відділи поліції кілька кроків один від одного. Ніхто не міг увійти до судової сади, як що він там не мав потреби бути... Увійшов суддя Райт і сів на своє місце. Предліментарностей не було ніяких. "Хай встануть обжаловані", гостро заговорив ситий суддя принагідним тоном. Обжаловані встали. "Чи маєте ви що сказати", звучав дальший тон судді, "чому суд не мав би проголосити свого присуду над вами?"

Оборонець МекДоналд сказав кілька слів. Ці люди не є злочинцями, вони мають рішучі переконання проти капіталістичної системи. Ці переконання привели їх до конфлікту з державою.

Тим Бак висловив колективну опінію обжалованих. "Вірючи так, як це я вірю і як член робітничої організації", говорив він, "я енергійно працюю за принципами, в які я вірю, і так довго, як мене не засудять ті, для яких я працюю, я не маю причини жалуватися. Без ніякого бажання показати відвагу, я буду старатися прийняти присуд, який ви проголосите, в тім самім дусі, в яким я перешов через цілий процес".

Суддя прибрив магістеряльну міну: "Проголошуючи присуд я маю на думці його відстрашуючий вплив на тих, які думають так, як ви... Ви не є політичні в'язні, бо ви бете по самім корені суспільства. Це є рід зради, дуже страшний злочин". Після того засуджено Тима Бака, Тома Юена, М. Бруса, С. Кара, І. Бойчука, М. Поповича і А. Т. Гила по п'ять років тюрми кожного за перші два оскарження, а по два роки тюрми за третє оскарження, тобто за бунтівничу конспірацію, але присуди відсиджуватися рівночасно. Тому Касіка засуджено на два роки тюрми за перші два оскарження, а на один рік тюрми за третє оскарження, а присуди відсиджуватися рівночасно. Всіх тих які не родилися в Канаді, рекомендовано до депортації.

РОБІТНИЧИЙ ТРИБУНАЛ.

Оце є закінчення історичного процесу. Від самого його початку в Торонто відбувалася сесія робітничих суддів, які зіхалися з цілої Канади, щоби студіювати процес і видати свій вирок без огляду на вирок суду. Ці робітничі судді склалися з робітників з Ванкувер, Саскатун (фармер), Віндзор, Гемільтон, Торонто, Селборі, Тімінс, Монреаль і Нью-Вотерфорд. Робітничий Трибунал складався з майстерів, лісових робітників, друкарів, фермерів і т. ін. Він складався з багатьох активних трейд-юніоністів з цілої Канади, з рядових робітників англійських і канадських і з робітників кількох інших народностей.

Робітничий Трибунал є переконаний, що цей процес є дійсним відзеркаленням юстиції пануючої класи — капіталістичної класи. Він є переконаний, що так далеко, як це відноситься до вісьмох засуджених робітників, вони не могли сподіватися, щоби їх цей суд звільнив. Робітничий Трибунал є переконаний, що цих робітників признано винними і засуджено за те, що вони борилися за робітничі інтереси.

"НЕВИННІ".

"Як це є злочинним боротися проти безробіття, за ліпші життєві умови, за кращий лад для суспільства, як це є злочинном твердити, що капіталізм є наслідком попередньої системи й попередником іншої, тоді ці робітники винуваті! Але Робітничий Трибунал, який складається з представників різних політичних відтінків в робітничому русі і в головному із звичайних робітників, бачить в цьому засуді наступ на всі елементарні права свободи слова, преси, зібрань та організування. Після уважного розглянення доказів Робітничий Трибунал, будучи вірний інтересам своєї класи, заявляє, що засуджені робітники "невинні". Нам виглядало, що засуджені є студентами соціології і боряться за неганий домагання й майбутній добробут трудящих мас. Їх аналіз була здорова, їх досліди глибоко основні, неповерховні. Їх шире бажання організуватися й підготувати робітників до дії, коли теперішній суспільний лад завалиться — це бажання, яке Робітничий Трибунал може одобрити."

"Ми знайшли, що обжаловано не змовлялися. Не може бути мови про конспірацію, коли всі промови і прокламації оголошуються і друкуються. Ми твердимо, що цей засуд суду є визовом трудящим масам Канади. Проголошення комуністичної партії поза законом є, після нашого погляду, початком дальшого наступу на кожну частину робітничої класи."

"Бак в своїй промові до суддів присяжних заявив, що в 1872 р. суди пробували здавити трейд-юні в такий самий спосіб, як це вони пробують зараз здавити революційні організації. Але помімо цих спроб здавлень, засудів та депортацій робітничий рух зріс і буде далі зростати, доки не osiąгне своєї історичної мети."

"Робітничий Трибунал закликає трудящі маси Канади й усіх вільнодумуючих людей підняти голос обурення і запротестувати проти засуду, домагатися звільнення 8-ох засуджених робітників, скасування 98 секцій карного закону й об'єднатися до боротьби за повне привернення свободи слова, преси, зібрань і організування."

"Робітничий Трибунал". 14 листопада 1931.

КАРЛ РАДЕК

ІСТОРИЧНА ПЕРЕВІРКА

За місяць перед тим, як вступити до уряду порятунку англійського капіталізму, маркіз Лотієн, відомий більш за своїм літературним псевдонімом як Філіп Кер (він є один з найвидатніших ліберальних письменників), заявив у своїй статті "Відродження чи занепад":

"Я визнаю, що передбачення Маркса і Леніна щодо неминучого розвитку сучасного західного суспільства стає все більш і більш точною: зростання міжнародної капіталістичної монополії, занепад демократизму (безсилля трейд-юніонізму, слабкість національної держави перед лицем між-

народного фінансового капіталу, експлуатація кольорових рас і т. ін.). Коли подивитися навкруги в західному світі, як він є, з його безперервними катастрофами, то очевидно, що ми повинні глибоше, ніж думали до цього часу, вивчити фундаментальну причину явищ, а коли ми це зробимо, то, я думаю, ми побачимо, що значна частина марксистської діагнози вірна".

Вже це визначне визнання є відповіддю на питання, що стоїть перед капіталізмом: чи відродження чи занепад? І маркіз Лотієн, начебто не передчуваючи, що йому дове-

деться "рятувати те, чого врятувати не можна", намагався вийти із становища, мудруючи, що, мовляв, і французька революція була початком нової епохи — заміною феодализму буржуазним ладом, але, що процес цей відбувався в революційних формах лише у Франції.

Коли б маркіз Лотієн дійсно взявся до вивчення сучасного капіталізму за допомогою методів Маркса, то він зрозумів би, чому його паралеля з французькою революцією не витримувє критики. Капіталізм і феодалізм є дві форми ладу, що співіснують на приватну власність та експлуатацію трудящих, тому капіталізм може стати на зміну феодализму і реформістським шляхом. Капіталізм досягав за феодального ладу, розкладаючи феодальне господарство, себто перероджуючи

його клітини. Комунізм міг підіти свідомість навіть ліберального міністра, але він, як господарська система, не міг вирости під опікою буржуазної держави. Для того, щоб почало рости й розвиватися соціалістичне господарство, пролетаріат повинен скинути владу буржуазії. Не зважаючи на те, що лорд Лотієн одержав від історії лише першу лекцію марксизму, за що його пан Пертінакс (Еко де-Парі) оголосив напівбільшовиком, він правий у своєму твердженні, що "з неприємною точністю" здійснились переконання Маркса і Леніна.

Два роки світової кризи, що минули в кінці жовтня, показали це з нечуваною наочністю. Вивчення міжнародної економічної кризи дає класичну ілюстрацію для всіх основних положень, що ними Ленін характеризував імперіалізм, і зробив висновок, що імперіалізм є остання стадія капіталізму.

Диктатура фінансових тузів.

"В міру розвитку банківської справи та концентрації її в небагатьох закладах, банки переростають з незначної ролі посередників на всепідпорядкованих монополістів, що розпоряджаються майже всім грошовим капіталом, усією сукупністю капіталістичних і дрібних хазів, а також більшою частиною засобів виробництва та джерел сировини в даній країні і по цілому ряду країн. Це перетворення численних скромних посередників на величезну монополію складає один з основних процесів переростання капіталізму на капіталістичний імперіалізм". (Ленін, т. XIX, ст. 93, 94).

Хто може перед лицем ряду подій, що відбулися за останні місяці в капіталістичному світі, хоч би спробувати заперечити основні настановлення Леніна, що вбивають, як муху всяке ба-

зінання соціал-демократів про демократію як шлях до соціалізму! Директори державних банків стали раптом літунями, що вихором посягають по всій Європі, щоб не запізнитися в передпокої банкірів, які можуть милувати й карати.

(Далі буде.)

КРАХ НАЙБІЛЬШОГО ІТАЛІЙСЬКОГО БАНКУ.

За відомостями з Риму, в Мілані збанкрутував найбільший з італійських банків "Банка Комерчале Італіяна". Він контролював найбільші об'єднання хемічної промисловости, металеві, штучного шовку, електричної та пароплавства, що їх усяко розвивав фашистський уряд. Капітал банку наприкінці 1930 р. становив понад 8,28 мільярдів лір.